

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permiseunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court’s database HUDOC.

Emitent CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
Publicată în : MONITORUL OFICIAL nr. 66 din 29 ianuarie 2010

HOTĂRÂREA
din 28 iulie 2009
în Cauza Colceru împotriva României

(Cererea nr. 4.321/03)

În Cauza Colceru împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), statuând în cadrul unei camere formate din: Josep Casadevall, președinte, Elisabet Fura-Sandström, Corneliu Bîrsan, Boštjan M. Zupančič, Alvin Gyulumyan, Ineta Ziemele, Ann Power, judecători, și din Santiago Quesada, grefier de secție,

după ce a deliberat în Camera de consiliu la data de 7 iulie 2009,

pronunță următoarea hotărâre, adoptată la această dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 4.321/03) îndreptată împotriva României, prin care un cetățean al acestui stat, doamna Lili Colceru (*reclamanta*), a sesizat Curtea la data de 11 decembrie 2002, în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*).

2. Guvernul român (*Guvernul*) este reprezentat de agentul său, domnul Răzvan-Horațiu Radu, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. La data de 12 februarie 2008, președintele Secției a treia a hotărât să îi comunice Guvernului cererea. Astfel cum prevede art. 29 § 3 din Convenție, acesta a hotărât să se analizeze în același timp admisibilitatea și fondul cauzei.

ÎN FAPT

I. Circumstanțele cauzei

4. Reclamanta s-a născut în anul 1955 și locuiește în municipiul București.

5. Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 2/2001, Agenția Națională pentru Comunicații și Informatică a fost dizolvată și înlocuită cu Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației (*ministerul*).

Prin Ordinul din data de 3 ianuarie 2001, reclamanta, juristă în cadrul acestei agenții, a fost concediată.

6. Prin Sentința din data de 25 aprilie 2001, confirmată în ultimă instanță prin Decizia definitivă din 9 octombrie 2001 a Curții Supreme de Justiție, Curtea de Apel București a admis contestația reclamantei și a obligat ministerul să o reîncadreze pe vechiul său post, să facă mențiunile aferente în cartea sa de muncă și să îi plătească 14.800.000 lei vechi românești (ROL) pentru salariile nepercepute pentru perioada ianuarie-aprilie 2001.

7. La data de 10 ianuarie 2002, ministerul i-a achitat reclamantei suma de 16.546.400 ROL.

8. La data de 7 martie 2002, în urma plângerilor reclamantei îndreptate împotriva ministrului comunicațiilor și tehnologiei informației (*ministrul*), Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Justiție a informat-o că numai Camera Deputaților, Senatul și Președintele României au dreptul să ceară începerea urmăririi penale împotriva membrilor Guvernului pentru fapte comise în exercitarea funcțiilor lor. Ulterior, Administrația Prezidențială a informat-o despre inexistența oricăror indicii ale unei eventuale comiteri a unei infracțiuni și, în plus, după admiterea recursului în anulare (vezi mai jos), plângerea sa a fost clasată.

Conform afirmațiilor reclamantei, Camera Deputaților și Senatul nu au răspuns la plângerile sale.

La data de 4 aprilie 2003, Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Justiție a informat-o despre refuzul de a începe urmărirea penală împotriva conducerii ministerului din cauza lipsei caracterului penal al faptelor sesizate.

9. Prin Sentința din data de 17 aprilie 2002, Curtea de Apel București l-a obligat pe ministru să îi plătească daune cominatorii până la executarea Sentinței din 25 aprilie 2001. Cu toate acestea, la data de 27 iunie 2002, Curtea Supremă de Justiție a casat această sentință, trimițând-o spre rejudecare. Reclamanta nu a informat Curtea despre modul în care s-a finalizat această procedură.

10. Prin Ordinul din data de 29 aprilie 2002, ministerul a dispus reîncadrarea reclamantei într-o altă direcție, cea a arhivelor.

11. Prin Decizia definitivă din 18 octombrie 2002, Curtea Supremă de Justiție a anulat Ordinul din 29 aprilie 2002, statuând că direcția juridică nu fusese desființată.

12. În urma recursului în anulare formulat de procurorul general al României, prin Decizia din 4 noiembrie 2002, Curtea Supremă de Justiție a casat sentințele din 25 aprilie și 9 octombrie 2001 și a respins plângerea reclamantei împotriva Ordinului din data de 3 ianuarie 2001. Aceasta a statuat că încetarea activității agenției a determinat încetarea raporturilor de muncă, conform Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici.

13. Prin Sentința din 18 decembrie 2003, rămasă definitivă, Judecătoria Sectorului 2 București a admis acțiunea ministerului, prin care se urmărea recuperarea sumelor actualizate, plătite ca despăgubiri. Instanța a obligat-o pe reclamantă la plata sumei de 20.385.164 ROL, plus cheltuieli de judecată.

14. La data de 14 iunie 2005, reclamanta a plătit suma de 22.067.377 ROL.

II. Dreptul intern pertinent

15. Prevederile legale relevante, aflate în vigoare la data evenimentelor, sunt descrise în Hotărârea *SC Mașinexportimport Industrial Group SA împotriva României* (nr. 22.687/03, § 22, 1 decembrie 2005).

ÎN DREPT

I. Asupra obiectului cererii

16. În observațiile sale din data de 18 iulie 2008 reclamanta se plânge cu privire la calomnierea sa publică prin intermediul unui comunicat de presă al ministerului din data de 2 iulie 2002, postat pe pagina de internet a acestuia și legat de situația litigioasă dintre minister și reclamantă.

17. Curtea reamintește că cererea de față a fost comunicată Guvernului conform art. 29 § 3 din Convenție potrivit căruia se procedează la analiza concomitentă a admisibilității și fondului. De asemenea, aceasta reamintește că a stabilit deja că nu este cazul să se pronunțe cu privire la capete de cerere ce nu au fost formulate decât după comunicarea cauzei către guvernul pârât (vezi *Vigovskyy împotriva Ucrainei*, nr. 42.318/02, § 14, 20 decembrie 2005).

18. Având în vedere că acest capăt de cerere nu a fost precizat înainte de comunicarea cauzei de față, el nu va face parte din analiza Curții. Cu toate acestea, reclamanta are posibilitatea să sesizeze Curtea cu o nouă cerere (vezi, *mutatis mutandis*, *Dimitriu și Dumitrache împotriva României*, nr. 35.823/03, § 24, 20 ianuarie 2009).

II. Asupra pretinselor încălcări ale art. 6 § 1 din Convenție și art. 1 din Protocolul nr.

1

19. Reclamanta susține că anularea deciziei definitive a Curții Supreme de Justiție din data de 9 octombrie 2001 prin admiterea recursului în anulare introdus de procurorul general a încălcat principiul securității raporturilor juridice și dreptul său la respectarea bunurilor. Ea invocă art. 6 § 1 din Convenție și, în esență, art. 1 din Protocolul nr. 1, care prevăd următoarele în părțile lor relevante:

Articolul 6 § 1

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil (...) a cauzei sale de către o instanță independentă și imparțială (...), care va hotărî (...) asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil (...).”

Articolul 1 din Protocolul nr. 1

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.”

A. Asupra admisibilității

20. Curtea constată că aceste capete de cerere nu sunt vădit neîntemeiate în sensul art. 35 § 3 din Convenție. De asemenea, aceasta constată că ele nu sunt afectate de niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, acestea trebuie declarate admisibile.

B. Asupra fondului

21. Guvernul reiterează argumentele sale invocate în cauze similare referitoare la recursuri în anulare. În mod special, el subliniază că instanța supremă a făcut o interpretare a dreptului, și nu a faptelor în cauză. Guvernul lasă la aprecierea Curții analiza temeiniciei capetelor de cerere formulate în cauză.

22. Reclamanta contestă poziția Guvernului.

23. Curtea a analizat în mai multe rânduri cauze ce ridicau probleme similare cu cele ale cauzei de față, în care a constatat încălcarea art. 6 § 1 din Convenție și a art. 1 din Protocolul nr. 1, având în vedere readucerea în discuție a soluției date în mod definitiv unui litigiu și lipsirea reclamanților de bunurile de care beneficiau la finalul procedurii, în urma unui recurs în anulare (vezi, printre altele, *Brumărescu*, menționată mai sus, §§ 61, 77 și 80, *SC Mașinexportimport Industrial Group SA*, menționată mai sus, §§ 32 și 46-47, și *Piața Bazar Dorobanți SRL împotriva României*, nr. 37.513/03, §§ 23 și 33, 4 octombrie 2007).

24. Analizând cauza de față, Curtea consideră că Guvernul nu a oferit niciun argument convingător care să poată conduce la o altă concluzie. În mod special, Curtea constată că Curtea Supremă de Justiție, sesizată de procurorul general, a reanalizat cauza și că, printr-o interpretare diferită a probelor depuse la dosar, a anulat, la data de 4 noiembrie 2002, decizia pronunțată în ultimă instanță la data de 9 octombrie 2001 de Curtea Supremă de Justiție, care confirmase reîncadrarea reclamantei pe postul său și plata salariilor neîncasate.

25. Având în vedere cele de mai sus și elementele aflate în dosar, Curtea constată că anularea de către Curtea Supremă de Justiție a hotărârii definitive menționate mai sus a încălcat principiul securității raporturilor juridice, încălcând dreptul reclamantei la un proces echitabil și dreptul său la respectarea bunurilor.

26. Prin urmare, a avut loc încălcarea art. 6 § 1 din Convenție și art. 1 din Protocolul nr. 1.

III. Asupra celorlalte pretense încălcări

27. Din perspectiva art. 6 § 1 din Convenție, reclamanta se plânde că autoritățile au refuzat să înceapă urmărirea penală împotriva ministrului pentru refuzul acestuia de a pune în executare o hotărâre (paragraful 8 de mai sus).

28. Curtea reamintește că art. 6 § 1 nu presupune dreptul de a obține urmărirea sau condamnarea unui terț în dreptul penal, nici obligația de rezultat care să presupună că orice urmărire trebuie să se soldeze cu o condamnare sau chiar cu stabilirea unei pedepse determinate (vezi, mutatis mutandis, *Perez împotriva Franței* [MC], nr. 47.287/99, § 70, CEDO 2004-I).

29. Rezultă că acest capăt de cerere este incompatibil ratione materiae cu prevederile Convenției în sensul art. 35 § 3 și trebuie respins în aplicarea art. 35 § 4.

30. De asemenea, reclamanta se plânde de neexecutarea Sentinței din data de 25 aprilie 2001, confirmată în ultimă instanță prin Decizia definitivă din 9 octombrie 2001.

31. Ținând cont de concluziile sale de la paragraful 26 de mai sus, Curtea nu consideră necesar să analizeze acest capăt de cerere separat.

32. Reclamanta mai invocă încălcarea art. 13 din Convenție din aceleași motive ca și pentru încălcarea art. 6.

33. Deoarece capătul de cerere întemeiat pe art. 13 se referă, în esență, la aceleași aspecte vizate de capătul de cerere analizat deja din perspectiva art. 6 § 1 din Convenție de mai sus, Curtea nu consideră necesar să procedeze și la o analiză din perspectiva art. 13; cerințele acestui articol sunt, într-adevăr, mai puțin stricte decât cele ale art. 6 § 1 și sunt absorbite de ele în speță (vezi, printre altele, *Sporrong și Lönnroth împotriva Suediei*, 23 septembrie 1982, § 88, seria A nr. 52).

IV. Asupra aplicării art. 41 din Convenție

34. Conform art. 41 din Convenție: Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.

A. Prejudiciu

35. Reclamanta solicită suma de 162.680 euro (EUR) pentru prejudiciul material pe care l-a suferit din cauza neexecutării Deciziei definitive din data de 9 octombrie 2001 și a Sentinței din data de 17 aprilie 2002 (damnum emergens) și pentru câștigul nerealizat (lucrum cessans). De asemenea, ea solicită suma de 100.000 EUR pentru prejudiciul moral suferit.

36. Guvernul contestă aceste pretenții. Acesta admite că reclamanta are o creanță în ceea ce privește suma de 22.067.377 ROL pe care a plătit-o în urma admiterii recursului în anulare. Această sumă, actualizată în funcție de inflație, conform Institutului Național de Statistică, se ridică la 2.680,73 lei noi românești (RON), adică circa 740,53 EUR. Guvernul observă că reclamanta nu a solicitat drepturile salariale până la reîncadrarea sa, ci numai

pentru o perioadă determinată, și că nu a precizat niciun temei legal pentru calcularea salariilor pretinse.

În ceea ce privește prejudiciul moral, Guvernul consideră că nu există nicio legătură de cauzalitate între prejudiciul moral invocat și pretinsa încălcare a Convenției. În plus, constată că suma solicitată în acest sens este excesivă și că, în orice caz, o eventuală hotărâre de condamnare ar putea constitui o reparație satisfăcătoare pentru prejudiciul moral pe care reclamanta pretinde că l-a suferit.

37. Curtea constată că prin Sentința din 25 aprilie 2001 a Curții de Apel București, reclamantei i s-a recunoscut o creanță de 14.800.000 ROL, adică circa 600 EUR, la cursul de schimb mediu practicat în anul 2001 de Banca Națională a României. Având în vedere informațiile trimise de părți cu privire la valoarea creanței reclamantei, corectată în funcție de rata inflației, precum și cererile de reparație echitabilă ale acesteia și comentariile Guvernului, Curtea consideră că este cazul să îi aloce reclamantei, în echitate, suma de 800 EUR, ca daune materiale.

38. În ceea ce privește reparația prejudiciului moral, ținând cont de circumstanțele speței și statuând în echitate, astfel cum prevede art. 41, Curtea hotărăște să îi acorde reclamantei suma de 2.000 EUR, cu titlu de daune morale.

B. Cheltuieli de judecată

39. Reclamanta nu solicită nicio sumă în acest sens.

C. Dobânzi moratorii

40. Curtea consideră potrivit ca rata dobânzii moratorii să se bazeze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal a Băncii Centrale Europene, majorată cu 3 puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

În unanimitate,

CURTEA

1. declară cererea admisibilă în ceea ce privește capetele de cerere întemeiate pe art. 6 § 1 din Convenție referitor la securitatea raporturilor juridice și pe art. 1 din Protocolul nr. 1 și inadmisibilă în ceea ce privește capătul de cerere referitor la pretinsul refuz al autorităților de a începe urmărirea penală;

2. hotărăște că a avut loc încălcarea art. 6 § 1 din Convenție și a art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție;

3. hotărăște că nu este cazul să se pronunțe cu privire la celelalte capete de cerere;

4. hotărăște

a) ca statul pârât să îi plătească reclamantei, în cel mult 3 luni de la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri conform art. 44 § 2 din Convenție, următoarele sume, ce vor fi convertite în moneda statului pârât la cursul de schimb valabil la data plății:

- (i) 800 EUR (opt sute euro) drept daune materiale;
- (ii) 2.000 EUR (două mii euro) drept daune morale;
- (iii) orice sumă ce ar putea fi datorată cu titlu de impozit la sumele de mai sus;

b)ca, începând de la expirarea termenului menționat mai sus și până la efectuarea plății, aceste sume să se majoreze cu o dobândă simplă având o rată egală cu cea a facilității de împrumut marginal a Băncii Centrale Europene valabilă în această perioadă, majorată cu 3 puncte procentuale;

5. respinge cererea de reparație echitabilă în rest.

Întocmită în limba franceză, apoi comunicată în scris la data de 28 iulie 2009, în conformitate cu art. 77 §§ 2 și 3 din Regulament.

Josep Casadevall,
președinte

Santiago Quesada,
grefier